

Nopeusrajoituksen muutos Pirtin koulun ympäristössä (Pirtinpäänkatu, Pirtintie) ja Julkussa Puijonsarventiellä Julkulanniemen kohdalla

Kaupunkisuunnittelujohtaja Juha Romppanen
Kaupunkisuunnittelun tukipalvelut

Pirtin koulun ympäristö

Aiemmat aloitteet

Palautepalveluun oli jätetty lokakuussa 2018 palaute Pirtin koulun kohdalla olevan suojatien turvallisuudesta. Palautteessa todettiin, että suojatie tarvitsisi ehdottomasti töyssyt ympärilleen. Palautepalvelun kautta asiakkaalle vastattiin, että rakenteellisten muutosten tutkiminen ja toteuttaminen vie oman aikansa. Sitä ennen, voidaan pohtia, olisiko jotain nopeammin toteutettavissa olevia toimenpiteitä.

Pirtin koulun ympäristön liikenneturvallisuutta on jo käsitelty aiemminkin. Pirtin vanhempainyhdistys ry jätti syksyllä 2015 kuntalaisaloitteen, jossa esitettiin toimenpiteitä Pirtin koulun välittömässä läheisyydessä olevan Pirtinpäänkadun / Pirtintien / Pirtinkaaren liittymäalueen suojaiteiden liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Perusteluiksi liikenneturvallisuutta parantaville toimenpiteille palautteissa todettiin mm. isot liikennemäärät sekä raskaan liikenteen määrä. Toimenpide-ehdotuksina aloitteessa esitettiin:

- Hidastetöyssyt tai korotetut suojatiet koulun välittömässä läheisyydessä olevan neljän kadun risteyksen kaikkiin suojaiteihin. Tai vähintään edes siirrettävät väliaikaiset töyssyt koulun aloituskuukausiksi.
- Koulun vastapäätä (Pirtinpäänkadun itäpuolella) olevan joutomaan metsikön raivaus, jotta näkyvyys paranee merkittävästi ajettaessa Pirtiniemestä kohti koulua ja keskustaa.
- Ajonopeuksien tehovalvontaa.

Myös Pyörön koulun vanhempainyhdistys oli jättänyt samana syksynä 2015 aloitteen liikenneturvallisuuden parantamiseksi Pirtin koulun risteyksessä. Aloitteen mukaan useat Pirtin ja Savolanniemen suunnalla asuvat yläkoululaiset sekä lähes kaikki Pirtin koulun oppilaat joutuvat koulumatkallaan ylittämään Pirtin koulun kohdalla runsaasti liikennöidyn suojatien. Aloitteessa todetaan perusteluina ja toimenpiteinä samoja asioita kuin aiemmin saapu-neessa Pirtin vanhempainyhdistys ry:n jättämässä aloitteessa.

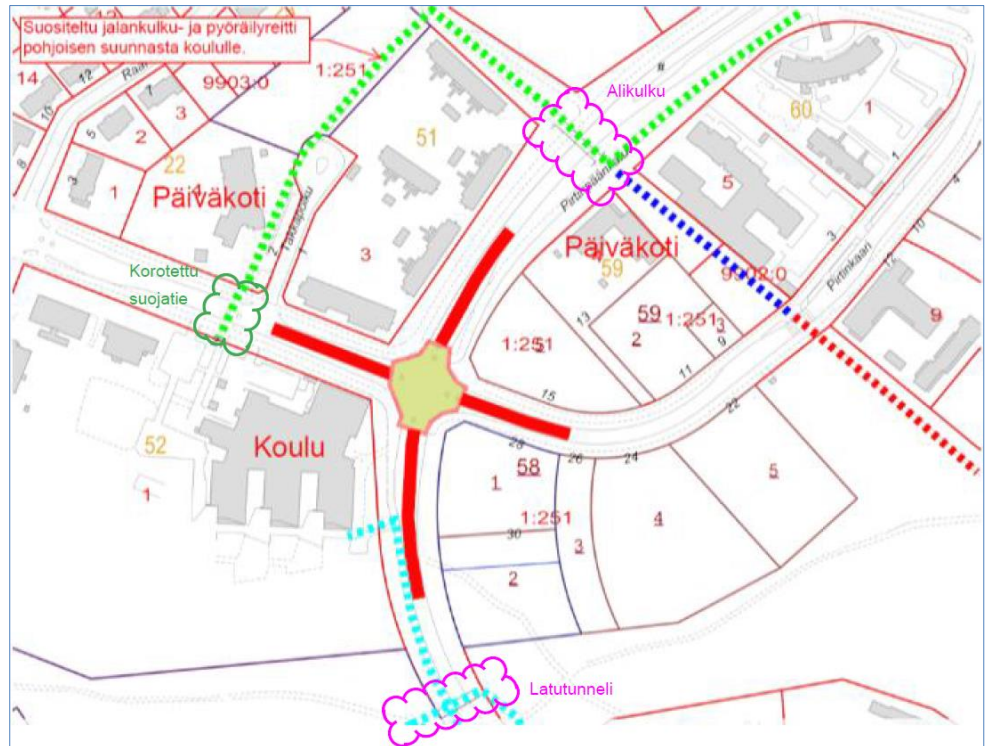
Nykytilanne

Pirtinpäänkatu, Pirtintie ja Pirtinkaari muodostavat nelihaaraisen liittymän. Kadun ylitys tapahtuu tasossa, ko. kohdalla ei ole esim. alikulkutunneleita. Liittymäalueella on saarekkeelliset suojatiet kaikista ajosuunnista. Pohjois-eteläsuuntainen Pirtinpäänkatu on liittymäalueella pääsuunta ja Pirtintieltä / Pirtinkaarelta Pirtinpäänkadulle tulevat ovat väistämisvelvollisia.

Pirtinpäänkatu on kokoojakatu, joka yhdistää Pirtiniemen alueen mm. Savolanniementiehen ja Petosentiehen. Kadun ajoradan leveys on noin 7,0 metriä ja kadun länsireunalla on korotettu jalankulku- ja pyöräilyväylä Pirtintien / Pirtinkaaren liittymäalueesta etelään päin. Liittymäalueesta pohjoiseen, ka-

21.11.2018

dun molemmin puolin, on erillinen jalankulku- ja pyöräilyväylä, joista idänpuoleinen laskeutuu Pirtinpäänkadun alittavalle alikulkukäytävälle. Alikulkukäytävä sijaitsee noin 140 metriä liittymäalueesta pohjoiseen (kuva 1. vihreän katkoviivan kohdalla Pirtinpäänkadun alitse). Etelän suunnalla on nykyinen alikulkukäytävä Pirtinpäänkadun ja Orsitien liittymän pohjoispuolella (kuva 1. turkoosi katkoviiva). Pirtinpäänkadun nopeusrajoitus on 50 km/h.

Kuva 1. Pirtin koulun saavutettavuus.

Pirtintie on kokoojakatu Hulkontien ja Pirtinpäänkadun välillä yhdistäen mm. Pirtin ja Litmasen kaupunginosat toisiinsa. Kadun ajoradan leveys on noin 7,0 metriä ja kadun molemmin puolin on erillinen jalankulku- ja pyöräilyväylä. Pirtinpäänkadun liittymäalueesta noin 100 m itään (koulun kohdalla) sijaitseva suojatie on korotettu (kuva 1. vihreän katkoviivan kohdalla). Kadun nopeusrajoitus on 40 km/h.

Pirtinkaari on läpiajettava tonttikatu, josta on ajo- ja jalankulku-/ pyöräilyyhteys Pirtinpäänkadulle ja Savolanniementielle. Kadun ajoradan leveys on noin 7,0 metriä ja kadun molemmin puolin on jalankulku- ja pyöräilyväylä. Pirtinkaarella on nykytilassa korotettu suojatie kaakosta tulevan virkistysreitillä kohdalla (kuva 1. punainen katkoviiva). Kadun nopeusrajoitus on 30 km/h.

Liittymäalueen kautta kulkee useita paikallisliikenteen linja-autovuoroja (linjat 19, 21 ja 22). Pirtinpäänkadun eteläisen haaran liikennemääräksi on mitattu toukokuussa 2016 n. 3 300 ajon./vrk, joka kuitenkin lienee hieman kasvanut asutuksen lisääntymisen myötä. Pirtintiellä liikennemäärä toukokuussa 2016 oli n. 3 300 ajon./vrk.

Nykytilassa Pirtin koulun oppilaille voidaan osoittaa turvalliset koulureitit sekä pohjoisesta, että etelästä tultaessa. Nykyisillä ratkaisuilla turvallinen koulureitti pohjoispuolelta koululle kulkee kuvassa 1. vihreällä katkoviivalla esitettyä reittiä pitkin, jolloin Pirtinpäänkatu risteää eritasossa ajoneuvoliiken-

21.11.2018

teen kanssa ja Pirtintiellä käytetään nykyistä korotettua suojatietä. Etelästä (Pirttiniemestä) tultaessa Pirtinpäänkatu voidaan turvallisesti ristetä eritasossa Orsitiien pohjoispuolella olevan latutunnelin kautta hiihtokauden ulkopuolella kautta (kuva 1. turkoosi katkoviiva).

Alueella on tehty ajonopeuksien seuranta Kuopion kaupungin ja Itä-Suomen poliisilaitoksen toimesta syyskuussa 2015. Ajonopeuksien valvonnassa/seurannassa liikennekäyttäytyminen oli olosuhteisiin nähden normaalia. Poliisin 3.9.2015 aamuliikenteessä suorittamassa nopeusvalvonnassa (automaattivalvontayksikkö) Pirtinpäänkadulla ei ollut yhtään ylinopeusseuramusta ja kaupungin 21.8.2015 suorittamassa ajonopeuksien seurannassa Pirtinpäänkadulla keskinopeus oli 50 km/h.

Selostus ja perustelu

Uusien hidasteiden rakentaminen soveltuu huonosti vilkkaasti liikennöidylle joukkoliikennekadulle (vuorotiheys Pirtinpäänkadulla tiheimmillään 6 vuoroa tunnissa suuntaansa). Lisäksi Pirtinpäänkadun alitse on nykytilassa kaksi alikulkukäytävää (alikulukäytävien keskinäinen etäisyys n. 300 metriä), jotka mahdollistavat turvallisimman mahdollisen risteämismuodon katuun nähden. Uusien korotettujen suojateiden rakentaminen Pirtinpäänkadulle antaisivat väärän signaalin toivotuista koululaisreiteistä ja voisivat siirtää oppilaita entistä enemmän käyttämään liikenneturvallisuuden kannalta huonompaa tasoylytystä.

13.10.2018 §82 päätöksessä päädyttiin siihen, että alueen jalka- ja pyöräilyväyläverkostoa parannetaan tulevaisuudessa rakentamalla kuvassa 1. sinisellä katkoviivalla merkitty jalka- ja pyöräilyväyläyhteys Pirtinkaarelta Pirtinpäänkadun alittavalle alikulukäytävälle. Väylä on toteutettu ja luovutettu yleiseen käyttöön lokakuussa 2018. Lisäksi Pirtinpäänkadun ja Pirtinkaaren liittymäkainalon alueelta poistettiin näkemäesteenä ollutta puustoa. Tällä hetkellä tosin ko. tontti on rakentunut. Samassa päätöksessä päätettiin selkiyttää liittymäalueen kaistajärjestelyjä ajorataa aluksilla siten, että Pirtinniemestä tultaessa maalataan ajorataa vasemmalla kääntymiskaista Pirtintielle. Näitä järjestelyjä ei kuitenkaan ole maastoon toteutettu. Muutoin Pirtin koulun välittömässä läheisyydessä olevan Pirtinpäänkadun/ Pirtintien/ Pirtinkaaren liittymäalueen jalankulku- ja pyöräilyjärjestelyt päätettiin säilyttää nykyisellään.

Nykytilassa liittymä alue on varsin laaja. Korotettua ratkaisua ei pidetä hyvänä mm. vilkkaan joukkoliikenteen takia. Tämän vuoksi liittymäalueen jäsentelyä tulisi tutkia tarkemmin. Mm. tulisi tarkastella Pirtinniemestä tultaessa vasemmalla kääntymiskaistan tarpeellisuus Pirtintielle. Lisäksi tulisi tarkastella voiko ajokaistoja kaventaa. Yksi tutkittava vaihtoehto voisi olla myös kierto liittymän toteuttaminen.

Ennen rakenteellisten muutosten toteuttamista liittymäalueen ja sen läheisyydessä voitaisiin kokeilla pistemäistä alennettua nopeusrajoitusta. Pirtinkaarella on jo ennestään 30km/h nopeusrajoitus, mutta ennen liittymäaluetta nopeusrajoitus pudotettaisiin: Pirtintien nykyinen 40km/h rajoitus muutettaisiin 30km/h, samoin kuin Pirtinpäänkadun nykyinen 50km/h nopeusrajoitus muutettaisiin 30km/h. Jotta nopeusrajoitusmuutoksen vaikutus nähtäisiin, tulisi nopeusmittaukset uusia alueella.

Puijonsarventie, Julkulanniementien kohdalla

Nykytilanne, selostus ja perustelu

21.11.2018

Puijonsarventie on alueellisesti merkittävä pääväylä keskustan ja Julkulan kaupunginosan välillä. Lisäksi Puijonsarventie yhdistää Julkulan ja Päivärannan kaupunginosat. Puijonsarventietä liikennöi kaksi linja-autolinjaa, linjat nro. 15 ja 20 (vuorotiheys Puijonsarventiellä tiheimmillään 4 vuoroa tunnissa suuntaansa). Puijonsarventie on osa valtakunnallista erikoiskuljetusreittiä. Kadulla on kyseisessä kohdassa voimassa 50 km/h nopeusrajoitus. Kadun länsireunalla kulkee korotettu jalankulku- ja pyöräilyväylä ja itäreunalla kulkee erillinen jalankulku- ja pyöräilyväylä. Nykyiset suojatieylitykset sijaitsevat Julkulanniementien liittymän yhteydessä liittymän etelä- ja pohjoispuolella. Suojatiet ovat nykytilassa saarekkeellisia. Puijonsarventiellä Rypysuontien liittymän pohjoispuolella liikennemäärä oli toukokuussa 2015 n. 3 400 ajon./vrk.

Puijonsarventielle rakennettiin v.2016 heräteraidat Julkulanniementien kohdalla olevan suojatien molemmin puolin (7.10.2015 § 79). Alueelta oli tullut palautetta asukkailta liikenneturvallisuudenpuutteista ja heräteraidat rakennettiin hidastamaan ajonopeuksia. Alueella tehtyjen nopeusmittausten perusteella heräteraidat hiljensivät ajonopeuksia (keskinopeus aiemmin 50km/h, heräteraitojen asentamisen jälkeen 34 - 38 km/h).

Alueella on runsaasti asutusta ja alueen asukkailta on tullut palautetta heräteraitojen aiheuttamasta liiallisesta melusta ja tärinästä, minkä vuoksi on esitetty heräteraitojen poistamista. Asiaa tutkittiin mm. melumittauksin. Tuloksia verrattiin samalta tieosuudelta mitattuihin vertailualueen desibelilukuihin, missä ei ollut hidastetta. Mittauksessa verrattiin heräteraitojen kohdalta saatuja desibelilukuja VN 993/1992 ohjearvoihin ulkona ja tuloksena oli ohjearvon ylittävä tulos. Heräteraitojen rakenteen vuoksi melua syntyy iskumaisesta liikkeestä kiveyksien yli ajettaessa. Heräteraidat ovat vain 26 metrin etäisyyden päässä lähimmästä asuinrakennuksesta ja aiheuttaa meluhaittaa lähistöllä asuville. Heräteraidat ovat laskeneet alueen keskinopeuksia, mutta ei ole kokonaan poistanut rajuja ylinopeuksia. Marraskuussa 2017 tehdyssä mittauksessa havaittiin alueella jopa 70 km/h nopeuksia. Edellä mainitusta syystä meluhaitan lisäksi heräteraidat poistetaan (27.9.2018 §34). Tuolloin päätettiin, että heräteraitojen tilalle liittymäalueen suojateille asetetaan suojateiden yhteyteen havainnehyrrät. Havainnehyrrä on toiminnaltaan mekaaninen rakenne, missä suojatien käyttäjä pyöräyttää heijastinkiekkoa. Heijastinkiekkovoimalla välkkyä ajovalojen osuessa siihen ja näin ollen ne lisäävät suojatien havaittavuutta autoilijoille.

Ko. liittymässä ehdotetaan kokeiltavaksi pistemäistä nopeusrajoituksen alentamista. Julkulanniementiellä on jo ennestään nopeusrajoitus 30 km/h. Puijonsarventien liittymäalueella nykyinen 50km/h nopeusrajoitus muutettaisiin 30 km/h.

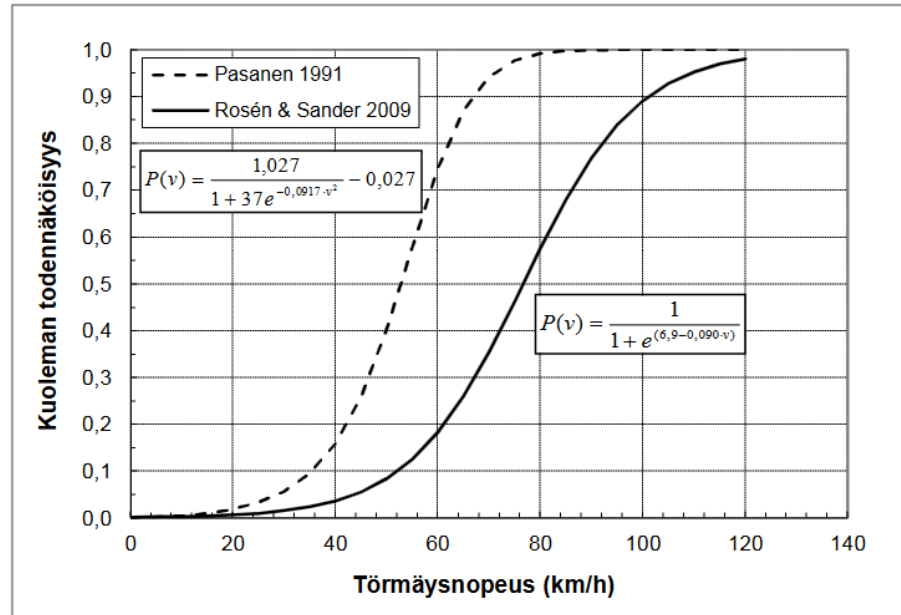
Vaikutusten arviointi

Valmistelutyön yhteydessä on pyydetty lausuntoa kaupungin joukkoliikenteeltä. Lausunto on saatu joukkoliikenneyksiköltä. Saadussa lausunnossa todetaan, että nopeusrajoituksen alentamisesta ei ole merkittävää haittaa alueen kautta kulkevalle joukkoliikenteelle.

Nopeusrajoitusten alentaminen vaikuttaa laskennallisiin ajoaikoihin hyvin vähän, koska muutokset tapahtuvat n. 120...150 metrin matkalla. Näin ollen vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon ovat neutraalit.

21.11.2018

Nopeusrajoituksen alentamisella on erityisesti henkilöauton ja jalankulkijoiden välisissä onnettomuuksissa merkittävä vaikutus. Mitä matalampi törmäysnopeus, sitä suuremmalla todennäköisyydellä ei tule kuolemaan johtavia onnettomuuksia. Näin ollen vaikutukset ihmisiin ovat lievästi positiivisia.

Kuva 2. Jalankulkijan kuolemanriskin riippuvuus auton törmäysnopeudesta (Pasanen 1991, Rosén & Sander 2009).

Esitys

Esitän, että kaupunkirakennelautakunta päättää asettaa Pirtin koulun läheisyyteen pistemäisen alueellisen 30 km/h nopeusrajoituksen. Nopeusmittaukset uusitaan sulan maan aikaan alueella, jotta nähdään nopeusrajoitusmuutoksen vaikutukset. Rakenteelliset muutokset otetaan selvittelyyn.

Lisäksi esitän, että kaupunkirakennelautakunta päättää asettaa Puijonsarventielle Julkulanniementien kohdalla pistemäisen alueellisen 30 km/h nopeusrajoituksen. Nopeusmittaukset uusitaan sulan maan aikaan alueella, jotta nähdään nopeusrajoitusmuutoksen vaikutukset.

Liitteet

- 15 9125/2018 Pirtintien-Savolanniementien nopeusrajoitusmuutos
- 16 9125/2018 Puijonsarventien nopeusrajoitus muutos

Valmistelija
Hanna Myllynen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5333

21.11.2018

220 §

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy kaupunkisuunnittelujohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

